

**UCHWAŁA Nr XXVI/233/2013
RADY GMINY JASIEENICA ROSIELNA**

z dnia 26 kwietnia 2013 r.

**w sprawie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie w Gminie Jasienica Rosielna na lata 2013-2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jasienica Rosielna na lata 2013-2016, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr V/22/2011 Rady Gminy w Jasienicy Rosielnej z dnia 28 stycznia 2011 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2014.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jasienica Rosielna.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr
XXVI/233/2013
Rady Gminy Jasienica Rosielna
z dnia 26 kwietnia 2013 r.

P R O G R A M

Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jasienica Rosielna na lata 2013-2016

Spis treści:

- I. Wstęp
- II. Podstawy prawne Programu
- III. Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Jasienica Rosielna
- IV. Analiza SWOT
- V. Cele Programu
- VI. Założenia Programu
- VII. Działania podejmowane w ramach Programu – harmonogram
- VIII. Finansowanie Programu
- IX. Monitoring i sprawozdawczość

I. Wstęp

Przemoc w rodzinie, zwana również przemocą domową, to zamierzone, wykorzystujące przewagę siły działanie skierowane przeciwko członkom rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody.

Przemoc domowa jest często problemem ukrytym, któremu towarzyszą inne dysfunkcje w rodzinie. Skutki przemocy u dorosłych ofiar i dzieci są wielowymiarowe, często na całe życie – począwszy od charakteryzującego ofiary zespołu stresu pourazowego (PTSD), poprzez choroby psychosomatyczne i psychiczne, nerwice lękowo-depresyjne, po różnego rodzaju zaburzenia zachowania, w tym szczególnie niebezpieczne dla otoczenia zachowania agresywne, a także uzależnienia. Przemoc domowa może być zarówno przyczyną jak i skutkiem dysfunkcji w rodzinie. Jest poważnym zaburzeniem funkcjonowania rodziny, prowadzącym do naruszeń norm moralnych i prawnych. Może nieść ze sobą tragiczne skutki psychospołeczne, w skrajnych przypadkach prowadzi do poważnych okaleczeń, a nawet zabójstw.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), zwana dalej „ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”, definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Ofiarami przemocy domowej są najczęściej osoby słabsze w rodzinie, np.: kobiety, dzieci, osoby chore, starsze i niepełnosprawne.

Specjaliści wyróżniają pięć podstawowych form przemocy w rodzinie:

- 1) **fizyczna** – najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, od szturchania, popychania, ciągnięcia za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne wymagające hospitalizacji. To właśnie jej drastyczne przykłady są pokazywane przez media;
- 2) **psychiczna** – najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania czyichś potrzeb, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, po oskarżanie, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, szantażowanie i groźby;
- 3) **materialna** – uniemożliwianie podjęcia pracy, dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, niełożenie na utrzymanie rodziny;
- 4) **seksualna** – przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspakajania własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych (od sytuacji zmuszania do oglądania pornografii po gwałt);
- 5) **zaniedbanie** – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych. O zaniedbaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Poszczególne formy przemocy najczęściej występują w połączeniu z innymi. Osoby, które są krzywdzone fizycznie czy wykorzystywane seksualnie, czują się jednocześnie upokorzone, upodlane, odarte z godności. Przemoc w rodzinie bez względu na to czy ma charakter jednorazowy czy powtarzający się jest przestępstwem zagrożonym odpowiedzialnością karną. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga współpracy i współdziałania placówek zajmujących się pomocą rodzinie i dziecku oraz służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Współpraca dotyczyć powinna wszystkich aspektów problemu, poczynając od jego diagnozy, poprzez odpowiednie interwencje, a następnie łagodzenie i terapię urazowych skutków domowego znęcania.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zobowiązała gminy do opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Równocześnie narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga podjęcia zdecydowanych działań dostosowanych do zmieniającej się sytuacji rodzin Gminy Jasienica Rosielna. Niektóre z tych działań mają charakter długofalowy i ich realizacja rozciągnie się na kolejne lata. Z uwagi na powyższe, opracowany został nowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Jasienica Rosielna na lata 2013-2016, zwany dalej „Programem”. W trakcie jego realizacji, w miarę potrzeb oraz sytuacji społecznej, zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy mogą się zmieniać i podlegać udoskonaleniom.

II. Podstawy prawne Programu

Program realizowany będzie w szczególności w oparciu o:

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- 2) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 3) ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.);
- 4) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 poz. 182).

III. Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Jasienica Rosielna

Gmina Jasienica Rosielna, zwana dalej „Gminą” jest położona w środkowo-południowej części województwa podkarpackiego. Od północy graniczy z gminą Domaradz, od wschodu z gminą Brzozów, od południa z gminą Haczów, a od zachodu z gminą Korczyną. W skład tej gminy wchodzi cztery miejscowości: Blizne, Jasienica Rosielna, Orzechówka, Wola Jasienicka. Z danych ewidencji ludności Urzędu Gminy Jasienica Rosielna wynika, że Gminę zamieszkuje 7734 osób, w tym 3931 kobiet i 3803 mężczyzn.

Tabela 1 – struktura wiekowa mieszkańców Gminy (dane na dzień 31.12.2012 r.)

	0-17 lat	wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Razem
Kobiety	883	2261	787	3931
Mężczyźni	942	2324	537	3803
Razem	1825	4585	1324	7734

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ewidencji ludności Urzędu Gminy Jasienica Rosielna

Opracowanie Programu wymaga wnikliwej diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie.

Diagnozę zjawiska przemocy w Gminie Jasienica Rosielna sporządzono na podstawie informacji otrzymanych z Posterunku Policji w Jasienicy Rosielnej, Komendy Powiatowej Policji w Brzozowie i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej.

Tabela 2. Skala przemocy w rodzinie w Gminie Jasienica Rosielna wg danych policji

	Ogółem za		Kobiety		Mężczyźni		Nieletni	
	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.	2011 r.	2012 r.
Interwencje dotyczące przemocy w rodzinie	6	11	-	-	6	11	-	-
Liczba pokrzywdzonych	7	12	6	11	-	-	1	1
Liczba sprawców	6	11	-	-	6	11	-	-
Liczba sprawców pod wpływem alkoholu	1	8	-	-	1	8	-	-
Procedura niebieskiej karty	6	11	-	-	6	11	-	-

Źródło: Opracowane własne na podstawie danych z Posterunku Policji w Jasienicy Rosielnej na 31.12.2011 r. i 31.12.2012 r.

Tabela 3. Skala przemocy w rodzinie w Gminie Jasienica Rosielna wg danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej

Wyszczególnienie	Lata	Liczba rodzin, w których występuje zjawisko przemocy domowej	Częstotliwość		
			1 raz w roku	od 2 do 5 razy w roku	6 razy w roku i więcej
Gmina Jasienica Rosielna	2011	6	3	3	-
	2012	11	9	2	-

Źródło: Opracowane własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej na 31.12.2011 r. i 31.12.2012 r.

Z powyższych tabel można wywnioskować, że przypadki stosowania przemocy najczęściej zgłaszane są na policję, natomiast bardzo rzadko pracownikowi socjalnemu. Większości zjawisk przemocy w rodzinie towarzyszy nadużywanie alkoholu przez członków tych rodzin. Wnioski takie wynikają z analizy dokumentacji Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jasienicy Rosielnej, informacji z Posterunku Policji w Jasienicy Rosielnej oraz doświadczenia zawodowego pracowników socjalnych. W wielu przypadkach dostrzega się sytuacje, gdzie problem przemocy nie jest zgłaszany, a rodziny dotknięte przemocą niechętnie wyrażają zgodę na rozpoczęcie procedury „Niebieskiej Karty”.

Z informacji uzyskanych ze szkół wynika, iż diagnozowanie zjawiska przemocy odbywa się na bieżąco w ciągu całego roku szkolnego. Przemoc wśród uczniów odnotowano sporadycznie, a przejawiała się ona najczęściej w formie werbalnej: wulgaryzmy, wyśmiewanie. Rzadziej zdarzały się zjawiska przemocy fizycznej.

Nie jest łatwo badać zjawisko przemocy w rodzinie, a wyniki badań mogą nie do końca odpowiadać rzeczywistości. Istnieją mechanizmy psychologiczne sprawiające, że ofiary racjonalizują sobie takie przeżycia, usprawiedliwiają sprawców, obwiniają siebie. Jednocześnie presja społeczna może stanowić barierę przed ujawnieniem przemocy osobom obcym. Można więc przyjąć, że w rzeczywistości skala przemocy w gminie jest większa, niż to wynika z diagnozy. Obecnie podejmowane na terenie gminy działania są niewystarczające, aby domowej przemocy skutecznie przeciwdziałać, zarówno w zakresie rozpoznawania, zapobiegania, jak i efektywnego radzenia sobie z nią i jej skutkami.

Ze sprawozdań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jasienicy Rosielnej wynika, że w 2011 r. wpłynęło 8 wniosków o skierowanie osób na leczenie odwykowe, z czego 5 osób skierowano na badanie biegłego psychologa i psychiatry celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania miejsca leczenia. Trzy wnioski skierowano do Sądu Rejonowego w Brzozowie o zastosowanie wobec tych osób obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w systemie niestacjonarnym w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Brzozowie.

W 2012 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Jasienica Rosielna wpłynęło 9 wniosków o skierowanie osób na leczenie odwykowe, 6 osób skierowano na badanie biegłego psychologa i psychiatry celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Z 6 przebadanych osób, u 5 zdiagnozowano chorobę alkoholową i podjęli oni leczenie w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Brzozowie. W przypadku 1 osoby wydano opinię o braku uzależnienia od alkoholu. Trzy wnioski skierowano do Sądu Rejonowego w Brzozowie o zastosowanie wobec tych osób obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. We wszystkich trzech przypadkach Sąd wydał postanowienie o przymusowym leczeniu.

IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT, stanowiąc narzędzie planowania strategicznego, pozwoli na sformułowanie koncepcji stworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Jasienica Rosielna.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ gotowość do współpracy międzyinstytucjonalnej, ▪ dobrze rozwinięta sieć instytucji działających w zakresie przemocy w rodzinie na terenie Gminy: <ul style="list-style-type: none"> – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, – Placówki oświatowe, – Placówki ochrony zdrowia, – Policja, – Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze, ▪ dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra pomocy społecznej, znająca problemy i posiadająca umiejętność wykorzystywania wiedzy teoretycznej w praktyce, ▪ zatrudnianie asystenta rodziny prowadzącego pracę z rodziną i współpracującego z pracownikami socjalnymi, policją i innymi instytucjami, ▪ stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” przez policję, pomoc społeczną, placówki oświatowe, służbę zdrowia, ▪ znajomość specyfiki środowiska i obszarów problemowych, ▪ uregulowania prawne, ▪ kampanie społeczne na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ▪ poparcie działań i współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami i służbami. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ silnie utrwalone w obyczajowości zjawisko przemocy przez mity i stereotypy, ▪ niska świadomość społeczna w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, ▪ niewystarczająca infrastruktura socjalna Gminy, ▪ brak specjalistycznej placówki pomagającej ofiarom przemocy, ▪ niewystarczający przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami, ▪ brak wypracowanych systemów wspomaganie działań profilaktycznych, ▪ brak pogłębionej diagnozy problemów i potrzeb w zakresie przemocy w rodzinie, ▪ brak spójnego systemu współpracy między podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą, ▪ niewielka ilość organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ▪ niewystarczająca ilość specjalistycznych szkoleń dla poszczególnych grup zawodowych w zakresie diagnozowania zjawiska przemocy oraz postępowania z ofiarą i sprawcą przemocy w rodzinie, ▪ trudności w wykorzystaniu wszystkich dostępnych środków odseparowania sprawców przemocy od ofiar.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zmiany prawne umożliwiające skuteczniejsze przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, m.in. poprzez programy przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz łatwiejszą izolację sprawców przemocy od ofiar, ▪ możliwość pozyskania środków finansowych z różnych źródeł, w tym funduszy unijnych, ▪ kampanie i programy edukacyjne wpływające na wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie problemu przemocy domowej, ▪ kampanie informacyjne dotyczące zwiększenia wiedzy na temat możliwości uzyskania pomocy i placówek oferujących pomoc, ▪ coraz większa otwartość społeczeństwa na korzystanie z pomocy specjalistycznej, ▪ dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych i asystenta rodziny, ▪ otwartość i chęć współpracy ze strony specjalistów, ▪ silne więzi rodzinne. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ słaba kondycja ekonomiczna rodzin, ubóstwo, ▪ stereotyp wizerunku osoby doświadczającej przemocy domowej, ▪ bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ▪ negatywne wzorce zachowań społecznych, ▪ problemy alkoholowe członków rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej, ▪ brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania kryzysów oraz bierność świadków przemocy w rodzinie, ▪ niepełna znajomość kompetencji i zadań instytucji i podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ▪ niepełne wykorzystywanie obowiązujących przepisów prawnych dotyczących ochrony ofiar przemocy, ▪ niewystarczająca wiedza mieszkańców Gminy odnośnie miejsc świadczących pomoc ofiarom przemocy.

V. Cele programu

1. Cel główny

Cel głównym programu:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Jasienica Rosielna,
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc,
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

2. Cele szczegółowe

Cele szczegółowe programu:

- 1) podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych,
- 3) zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- 4) dostosowanie zasobów istniejących na terenie Gminy do potrzeb tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin,
- 6) zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.

VI. Założenia programu

Realizacja celów programu zakłada:

- 1) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problemy przemocy w rodzinie,
- 2) promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy,
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

VII. Działania podejmowane w ramach Programu – harmonogram

Lp.	Rodzaje działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Efekty	Czas realizacji
1. Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie					
A.	Edukacja publiczna: <ul style="list-style-type: none"> – wykonanie, zakup i dystrybucja materiałów profilaktycznych: prasa i książki tematyczne, broszury, książeczki, poradniki, plakaty, druk ulotek, nagrody w konkursach, zawodach itp. oraz inne materiały, przedmioty informacyjne, edukacyjne i promocyjne, – informowanie o zjawisku przemocy w rodzinie oraz miejscach udzielania pomocy w lokalnej prasie oraz na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej, Urzędu Gminy Jasienica Rosielna. 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Gminy Jasienica Rosielna, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba rozkolportowanych ulotek i broszur, – liczba kampanii społecznych prowadzonych na terenie Gminy Jasienica Rosielna, – liczba artykułów w mediach 	<ul style="list-style-type: none"> – poszerzenie wiedzy ofiar przemocy na temat form pomocy, – większa dostępność informacji o miejscach i formach pomocy udzielanej ofiarom przemocy w rodzinie, – większa dostępność do informacji o podmiotach udzielających wsparcia osobom doświadczających przemocy w rodzinie oraz o formach udzielanego wsparcia. 	Corocznie, począwszy od 2013 r.
B.	Organizacja badań, sondaży, opinii, lokalnych diagnoz i ekspertyz w zakresie przemocy: <ul style="list-style-type: none"> – ocena aktualnego stanu problemów związanych z przemocą w rodzinie, istniejących zasobów oraz efektów prowadzonych dotychczas działań 	<ul style="list-style-type: none"> – Urząd Gminy Jasienica Rosielna, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej, – Szkoły z terenu Gminy Jasienica 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba osób objętych badaniami, sondażami, – liczba rozprowadzonych ulotek i odbiorców tych informacji 	<ul style="list-style-type: none"> – poszerzenie wiedzy ofiar przemocy na temat form pomocy, – większa dostępność informacji o miejscach i formach pomocy udzielanej ofiarom przemocy 	Corocznie, począwszy od 2013 r.

	<p>na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie procedur w placówkach oświatowych stosowanych w sytuacji przemocy domowej wobec dzieci, - opracowanie i przekazanie zainteresowanym podmiotom informacji na temat zadań realizowanych przez Gminę w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie 	<p>Rosielna,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Policja, - Placówki ochrony zdrowia 		<p>w rodzinie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - większa dostępność do informacji o podmiotach udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz o formach udzielanego wsparcia. 	
2. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych					
A.	<p>Edukacyjne programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży:</p> <p>- prowadzenie działalności w zakresie profilaktyki przemocy w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Jasienica Rosielna, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej, - Zespół Interdyscyplinarny, - Szkoły z terenu Gminy Jasienica Rosielna 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość osób objętych programami 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży na temat zachowań alternatywnych, - wzrost zainteresowania twórczym spędzaniem czasu wolnego, udziałem w konkursach, kampaniach szkolnych i projektach propagujących życie bez przemocy pn. „Przemoc – przemoc” 	<p>corocznie, począwszy od 2013 r.</p>

B.	Edukacyjne programy profilaktyczne dla rodzin: - rozwijanie umiejętności porozumiewania się w rodzinie jako podstawa zapobiegania przemocy	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Jasienica Rosielna, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej, - Zespół Interdyscyplinarny, - Placówki ochrony zdrowia 	- Ilość rodzin objętych programami	<ul style="list-style-type: none"> - nabycie umiejętności poprawnej komunikacji, sposobów porozumiewania się, kształtowania prawidłowych relacji w rodzinie opartych na kompromisie, negocjacji, dyskusji 	corocznie, począwszy od 2013 r.
C.	Szkolenia dla wychowawców i pedagogów: - edukacja na temat specyfiki funkcjonowania osób doświadczających przemocy i sprawców przemocy, - edukacja na temat interwencji w sytuacji przemocy, - edukacja na temat sposobów radzenia sobie z przemocą w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Jasienica Rosielna, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej, - Zespół Interdyscyplinarny - Szkoły z terenu Gminy Jasienica Rosielna, - Policja 	- Ilość osób uczestniczących w szkoleniach	<ul style="list-style-type: none"> - przeszkolenie przedmiotowe nauczycieli i pedagogów, - uzyskanie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy, - uzyskanie specjalistycznego przygotowania do pracy z dzieckiem dotkniętym przemocą 	corocznie, począwszy od 2013 r.
3. Zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie					
A.	Szkolenia, konferencje dla pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, pracujących z osobami	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Jasienica Rosielna, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy 	- liczba szkoleń dla poszczególnych zorganizowanych dla poszczególnych osób i podmiotów,	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie poziomu wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie przeciwdziałania 	Corocznie, począwszy od 2013 r.

	<p>oświadczającymi przemocą w rodzinie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - edukacja w zakresie stosowania metod rozpoznawania przemocą w rodzinie, - edukacja na temat interwencji wobec osób dotkniętych przemocą, - szkolenia dla osób kierujących placówkami ochrony zdrowia oraz szkołami w zakresie tworzenia instytucjonalnego programu przeciwdziałania przemocą w rodzinie, - konferencje tematyczne dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie, - szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 	<p>Rosielnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny, - Szkoły z terenu Gminy Jasienica Rosielna, - Placówki ochrony zdrowia, - Policja. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uczestników szkoleń, - liczba zorganizowanych konferencji i seminariów, - liczba uczestników konferencji i seminariów. 	<p>przemocy w rodzinie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabycie umiejętności szybkiego rozpoznawania wystąpienia zjawiska przemocą w rodzinie, - nabycie umiejętności szybkiego wdrażania metod zapobiegających powstawaniu zjawiska przemocą w rodzinie oraz ją likwidujących. 	
4. Dostosowanie zasobów istniejących na terenie Gminy do potrzeb tworzonego systemu przeciwdziałania przemocą w rodzinie					
A.	<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie kadrowe (pomoc psychologiczna, prawna) organizacji i instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocą w rodzinie, - wspieranie lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocą w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Jasienica Rosielna, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość etatów, - ilość wspartych instytucji i organizacji pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie standardu świadczonych usług i jakości pracy na rzecz osób i instytucji działających na rzecz rodziny, - wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających 	<p>corocznie, począwszy od 2013 r.</p>

				ofiarom i sprawcom przemocy, – wprowadzenie dodatkowych form pomocy wsparcia i pomocy specjalistycznej	
5. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin					
A.	Interwencje kryzysowe: - pierwsza pomoc – poradnictwo i wsparcie w kryzysie skierowane do członków rodzin i osób doświadczających przemocy w rodzinie, - informowanie odnośnie rodzajów możliwej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie	– Urząd Gminy Jasienica Rosielna, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej, Organizacje pozarządowe, – Placówki ochrony zdrowia, – Szkoły z terenu Gminy, – Policja.	– ilość udzielonych porad, – ilość osób objętych pomocą	– zapewnienie osobom i rodzinom fachowego wsparcia w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, – możliwość skorzystania z pomocy asystenta rodziny, który dokładnie zdiagnozuje sytuację rodziny i określi podłoże problemu	corocznie, począwszy od 2013 r.
B.	Terapia i poradnictwo specjalistyczne dla osób doświadczających przemocy w rodzinie: - specjalistyczna pomoc indywidualna, - grupy terapeutyczne, - specjalistyczna terapia rodzinna.	– Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, – Zespół Interdyscyplinarny, – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy	– liczba udzielonych porad, – liczba osób objętych poradnictwem i terapią, – liczba podmiotów prowadzących terapie, – liczba podmiotów udzielających porad,	– zwiększenie dostępności działań pomocowych, – nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacji wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie w szczególności	corocznie począwszy od 2013 r.

		<p>Rosielnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szkoły z terenu Gminy, - Policja. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty 	<p>w zakresie szybkości podejmowania decyzji, uzyskiwania skutecznej pomocy od podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie</p>	
C.	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie schronienia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie – jako bezpośredniej pomocy w sytuacji kryzysu 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Jasienica Rosielna, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej, - Punkt Interwencji Kryzysowej przy Domu Pomocy Społecznej w Brzozowie 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia, - liczba dzieci, którym udzielono bezpiecznego schronienia 	<ul style="list-style-type: none"> - przywrócenie osobom, rodzinom równowagi psychicznej, - przywrócenie poczucia bezpieczeństwa, - przeciwdziałanie chronicznej niewydolności psychospołecznej 	<p>na bieżąco – w razie potrzeby</p>
D.	<p>Działania ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - programy dla sprawców przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Zespół Interdyscyplinarny, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość osób objętych programami 	<ul style="list-style-type: none"> - ograniczenie patologii i skutków zjawiska przemocy w rodzinie, - spadek liczby osób stosujących przemoc 	<p>corocznie – począwszy od 2013 r.</p>

6. Zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie

A.	<p>Organizacja narad i konferencji oraz udział w kampaniach lokalnych i ogólnokrajowych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - edukacja, - stworzenie lokalnej koalicji instytucji i organizacji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - włączenie się w ogólnopolskie i lokalne kampanie dotyczące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Jasienica Rosielna, - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy Rosielnej, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - Zespół Interdyscyplinarny, - Szkoły z terenu Gminy, - Placówki ochrony zdrowia, - Policja. 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość zorganizowanych narad i konferencji, - ilość kampanii lokalnych i ogólnokrajowych, w których uczestniczyli realizatorzy programu 	<ul style="list-style-type: none"> - wypracowanie solidarnego, stanowiska wszystkich środowisk wobec sprawców przemocy, - zwiększenie świadomości w zakresie nieuchronności poniesienia konsekwencji przez sprawców przemocy, - zwiększenie świadomości wśród osób dotkniętych przemocą w zakresie solidarności z ofiarami przemocy oraz braku przyzwolenia społecznego na tego typu zjawisko. 	<p>corocznie – począwszy od 2013 r.</p>
----	--	---	---	---	---

VIII. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

Na 2013 r. na realizację Programu przeznaczono w budżecie Gminy środki finansowe w wysokości 2.000 zł.

Plan finansowy Programu przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Działania	Rok				Łącznie	Źródło
		2013	2014	2015	2016		
1.	Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie	1200 zł	3500 zł	4200 zł	5000 zł	13000 zł	Budżet Gminy Jasienica Rosielna
2.	Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych	-	-	-	-	-	W ramach budżetów jednostek realizujących Program
3.	Zwiększanie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	-	-	-	-	-	W ramach budżetów jednostek realizujących Program
4.	Dostosowanie zasobów istniejących na terenie Gminy do potrzeb tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	800 zł	1500 zł	1800 zł	2000 zł	6100 zł	Budżet Gminy Jasienica Rosielna
5.	Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin	-	-	-	-	-	W ramach budżetów jednostek realizujących Program
6.	Zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie	-	-	-	-	-	W ramach budżetów jednostek realizujących Program

IX. Monitoring i sprawozdawczość

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdanie z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego do 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.